

Formanden: Da der er udtrykt ønske om længere taletid end vanligt, skal jeg fastsætte taletiden ved første behandling af denne sag til indtil 15 minutter.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Jørgen Peder Hansen: I socialdemokratiet er vi tilfreds med, at forslaget om offentlighed i forvaltningen er blevet lagt frem til forhandling her i tinget. Vi har ved flere lejligheder udtrykt vor interesse for at få forslaget frem, et ønske, som ligger i direkte forlængelse af mit partis interesse i at sikre borgernes retlige stilling så meget som overhovedet muligt.

På socialdemokratiets kongres i sommer indtog disse problemer en fremtrædende plads i drøftelserne, og det blev i vort program meget stærkt understreget, at vi ønsker gennemført foranstaltninger, som indebærer, at de eksisterende garantier mod magtmisbrug i den offentlige forvaltning udbygges, således at vi altid har sikkerhed for ensartede afgørelser i ensartede sager. Derved sikres en udbygning af tilliden imellem den enkelte borger og samfundet, en tillid, som efter vor opfattelse vil omsætte sig til en aktiv interesse for samfundets anliggender.

Lovforslagets bemærkninger og ministerens forelæggelsestale belyser på fyldestgørende vis den glidende udvikling henimod en almindelig offentlighed i forvaltningen, som der har kunnet registreres almindelig interesse for her i tinget i alle partier. Ved fremsættelsen af partsoffentlighedslovsforslaget i 1964 understregede den daværende justitsminister, hr. Hans Hækkerup, således, at det forslag om almindelig offentlighed i forvaltningen, som et mindretal i offentlighedskommissionen havde udtrykt ønske om, fortjente overvejelse, men at spørgsmålet burde stilles i bero, indtil der var indhøstet tilstrækkeligt med erfaringer med en partsoffentlighedslov. Det var hensigten dengang at indlede et samarbejde på nordisk plan. I betragtning af, at svenskerne har haft offentlighed i deres forvaltning i over 200 år, var dette jo en logisk fremgangsmåde.

Den offentlige stats- og kommunale forvaltning må betragtes som en almen samfundsfunktion, der vedrører hele befolk-

ningen, hele samfundet. Det vil ganske enkelt sige, at den såkaldte tredjemand har en naturlig interesse i forvaltningens afgørelser i almindelighed med de begrænsninger, som vi nødvendigvis må have for at sikre enkeltpersoners og andres berettigede interesser. I socialdemokratiet er vi af den opfattelse, at en udstrakt grad af offentlighed i forvaltningen er et betydningsfuldt og helt påkrævet led i vort folkestyre. Gennem afholdte valg er det vælgerbefolkningen, som er udtryk for den politiske magt i samfundet; det må derfor være i alles interesse, at vælgernes stillingtagen hviler på et så nøje kendskab som overhovedet muligt til de i forvaltningen behandlede sager og trufne afgørelser. Jeg er af den sikre overbevisning, at byder vi befolkningen på større muligheder end i dag til at stifte bekendtskab med, hvad der foregår inden for samfundets egne rammer, vil vi møde en både mere nuanceret og mere frugtbar offentlig debat. Det er nu engang meget væsentligt for vælgerne at kende til de sager, som det offentlige beskæftiger sig med: hvad er det for sager og problemer, som foreligger? Hvilke oplysninger er bilagt disse sager? Hvilke afvejninger er foretaget? Hvilke kendsgerninger har vejet til ved afgørelsen af en sag? Det er muligvis jævne spørgsmål, men det er nu engang spørgsmål i den retning, vi møder rundt omkring i landet.

Det er efter vor opfattelse vigtigt, at vi medvirker til at stimulere interessen hos borgerne for samfundets egne anliggender. Jo større interesse og viden om samfundsforhold der findes, des større engagement vil vi også møde i disse, og desto mere solidt er vort demokrati forankret. Der er meget i tiden, der ligesom gør afstanden mellem borger og samfund stadig større; ikke mindst den nye kommunalstruktur, som er under udformning, er en udfordring til os om at finde veje til at styrke kontakten mellem befolkningen og samfundet. Samtidig er der en voksende følelse hos mange mennesker af, at det ikke blot er kommunerne, der bliver større, men at også de problemer, hvis løsning der skal tages stilling til, bliver større.

Hermed er vi inde i en udvikling, hvor der meget let kan brede sig en almindelig modvilje mod, for ikke at sige lede ved, de